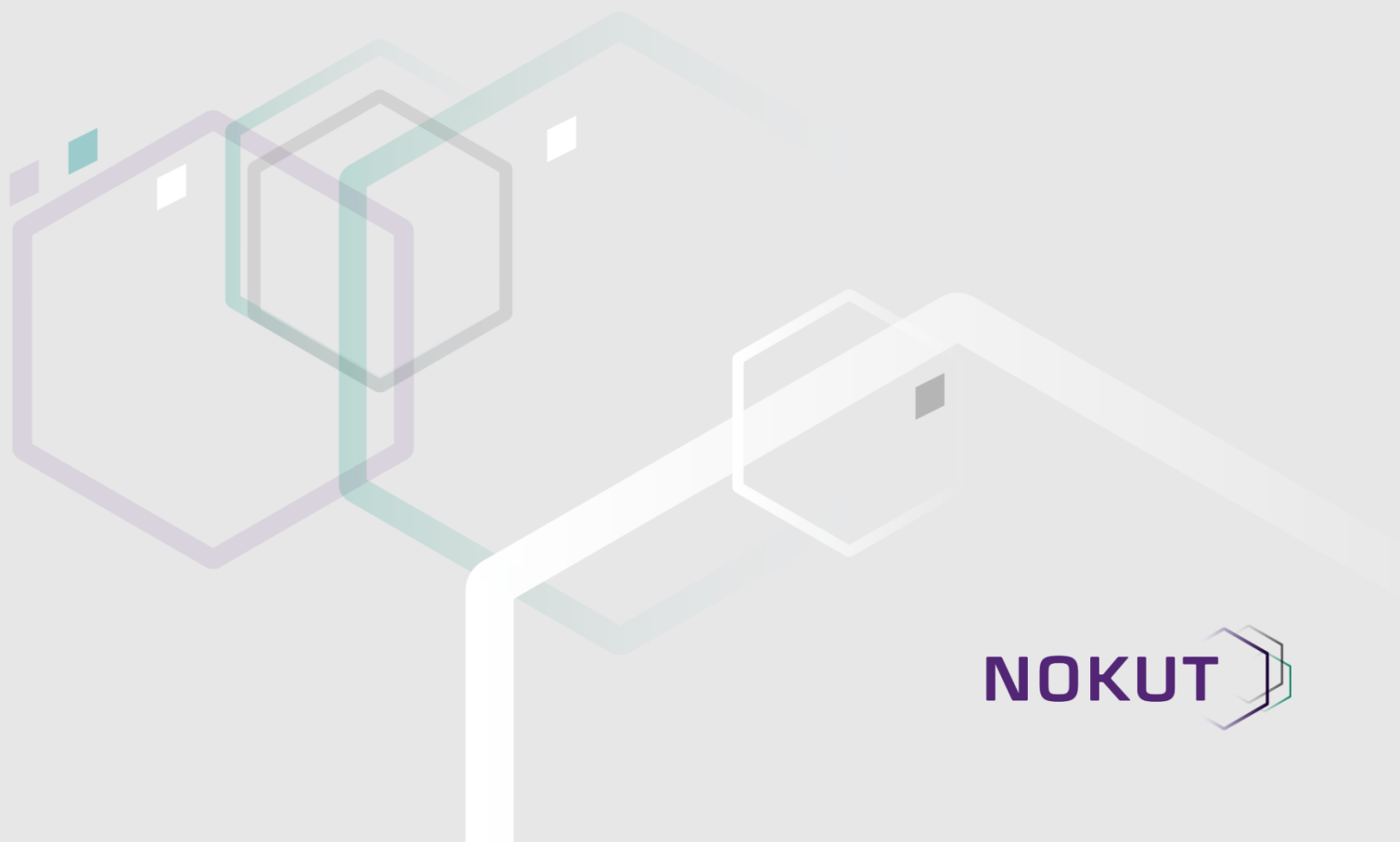

Vesentlig endring – ny studieplan og nytt navn, Psykisk helsearbeid og rusarbeid (tidl. Miljøarbeid innen rus)

Fagskolen Telemark

Desember 2014

Tilbyder/Utdanningssted:	Fagskolen Telemark
Utdanningstilbudets navn:	Psykisk helsearbeid og rusarbeid
Nivå/fagskolepoeng:	60
Undervisningsform:	Stedbasert
Sakkyndige:	Hanne Ekroll og Birgitte Bjørngaard
Dato for vedtak:	01.12.2014
NOKUTs saksnummer	14/281

Forord

Fagskoleutdanning er en yrkesrettet utdanning som bygger på fullført videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. En fagskoleutdanning har et omfang på minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen fagskoleutdanning, må utdanningen være godkjent av NOKUT.

Ved søknad om vesentlig endring av en allerede godkjent utdanning, starter vurderingsprosessen med at en tilbyder søker NOKUT om godkjenning av endringen. Søknaden blir først gjenstand for en innledende vurdering, der NOKUT vurderer om tilbyder oppfyller de grunnleggende forutsetningene for å tilby fagskoleutdanning, jf. kravene i fagskoletilsynsforskriften § 3-1.

Søknader, der de grunnleggende forutsetningene er tilfredsstillende oppfylt, blir så vurdert av eksterne sakkyndige som oppnevnes av NOKUT. De sakkyndige vurderer søknaden opp mot fagskoletilsynsforskriften kapittel 3.

Til den sakkyndige vurderingen har NOKUT oppnevnt Hanne Ekroll og Birgitte Bjørngaard.

Når de sakkyndige har funnet at ett eller flere av de faglige kriteriene ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte, sendes et utkast til tilsynsrapport (kapittel 3 i denne rapporten) til tilbyder for kommentarer. Tilbyder kan da påpeke mangler eller misforståelser i de sakkyndiges innstilling. NOKUT tillater også at tilbyder gjør mindre justeringer. De sakkyndige vurderer tilbakemeldingen fra tilbyder, før NOKUT konkluderer og fatter endelig vedtak.

I denne rapporten er alle vurderingene som danner grunnlaget for godkjenningen samlet. Tilbyder plikter å gjennomføre utdanningstilbudet slik det fremgår av denne rapporten og søknaden som ligger til grunn. Studenter kan lese rapporten for å få inntrykk av hvilken utdanningskvalitet de kan forvente. Yrkeslivet og andre samfunnsgrupper kan også orientere seg om den sluttkompetansen studentene sitter igjen med, og innholdet i utdanningen.

NOKUT, 1. desember 2014

Terje Mørland
direktør

Innhold

1	Informasjon om søkeren	1
1.1	Informasjon om tilbyder og utdanningen	1
2	Innledende vurdering	1
2.1	Oppsummering	1
2.2	Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1).....	2
3	Sakkyndig vurdering av utdanningen	4
3.0	Oppsummering	4
3.1	Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1).....	4
3.2	Læringsutbytte (§ 3-2).....	5
3.3	Utdanningens innhold og oppbygning (§3-3).....	6
3.4	Undervisningsformer og læringsaktiviteter (§ 3-4).....	9
3.5	Fagmiljøet tilknyttet utdanningen (§ 3-5).....	9
3.6	Konklusjon etter sakkyndig vurdering	11
4	Tilsvarsrunde	12
4.1	Søkerens tilbakemelding.....	12
4.2	Sakkyndig tilleggsvurdering.....	13
4.1	Endelig konklusjon fra sakkyndig komité	14
4.1	NOKUTs tilleggsvurdering	14
4.1	Endelig konklusjon fra NOKUT.....	15
5	Vedtak	16
6	Dokumentasjon	16

1 Informasjon om søkeren

1.1 Informasjon om tilbyder og utdanningen

Fagskolen Telemark søkte NOKUT 15. mai 2014 om vesentlig endring av den allerede godkjente fagskoleutdanningen *miljøarbeid innen rus*. Tilbyder søker om å endre navn og innhold til *psykisk helsearbeid og rusarbeid*.

Søker har allerede 13 godkjente fagskoleutdanninger.

NOKUT har gjennomgått søkers hjemmesider, <http://fagskolentelemark.vgs.t-fk.no/>. Tilbyder gir ikke informasjon om utdanningen som de har søkt godkjenning for på hjemmesidene. Hjemmesidene inneholder ikke informasjon som kan føre til misforståelse om bruk av fagskolebegrepet.

2 Innledende vurdering

Teksten i dette kapittelet er NOKUTs administrative vurdering av de grunnleggende forutsetningene som må være oppfylt for kunne tilby fagskoleutdanning. Noen av kravene vurderes både av NOKUTs administrasjon, og den sakkyndige komiteen. Der det forekommer «vi» i kapittel 2, er det et uttrykk for NOKUTs administrasjon. Paragrafene i parentes i overskriftene henviser til tilsvarende paragrafer i fagskoletilsynsforskriften. Teksten i boksene er fra fagskoletilsynsforskriften.

Fra og med søknadsrunden med frist 15. februar 2014, vurderer vi om utdanninger oppfylder kravene i forskrift om tilsyn med kvaliteten i fagskoleutdanning (fagskoletilsynsforskriften). Vi vurderer også tilbyders kvalitetssikringssystem, styringsordning og reglement i lys av den nye forskriften, selv der tilbyder har fått dette godkjent før forskriften trådte i kraft.

Vi gjør oppmerksom på at vurderingen av tidligere godkjente kvalitetssikringssystem, styringsordninger og reglement vil være begrenset. NOKUT kan derfor senere påpeke feil og mangler dersom vi ved et fremtidig gjennomsyn avdekker det, selv om vi i denne søknadsrunden skulle finne at kvalitetssikringssystem, styringsordninger og/eller reglement tilfredsstillt kravene.

2.1 Oppsummering

NOKUT har ikke foretatt en inngående vurdering av de grunnleggende forutsetningene, men vi ser at det er forhold ved styringsordningen, reglementet og systemet for kvalitetssikring som må utbedres. Vi har vurdert det dithen at de administrative forholdene som ikke er tilfredsstillende, allikevel ikke skal komme i veien for denne søknadsbehandlingen. Dette fordi vi antar at endringen det søkes om vil fremme kvaliteten på utdanningen. Tilbyder må også oppfylle kravet til samarbeid med yrkesfeltet, ved å inngå formelle samarbeidsavtaler.

Fagskolen Telemark må imidlertid sørge for å rette opp i feil og mangler som forekommer, og slik oppfylle gjeldende bestemmelser. For arbeidet med dette, vil vi anbefale bruk av våre veiledninger: *Veiledning til fagskoletilsynsforskriften* og *Veiledning til tilbydere av fagskoleutdanning*. Disse er

tilgjengelig på våre nettsider, www.nokut.no. Vi gjør oppmerksom på at styringsordning, reglement og kvalitetssikringssystem som ikke er tilfredsstillende, vil kunne medføre et fremtidig tilsyn fra NOKUT.

2.2 Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1)

2.2.1 Krav i fagskoleloven med forskrifter

- (1) Krav i fagskoleloven med forskrifter skal være oppfylt. NOKUT vurderer følgende krav:
- Grunnlag for opptak. Grunnlaget for opptak skal være relevante kvalifikasjoner på nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Søkere har krav på å få vurdert om de er kvalifisert for opptak til en utdanning på grunnlag av realkompetanse.
 - System for kvalitetssikring
 - Organisasjon og ledelse. Det er tilbyders styre som er ansvarlig for utdanningen.
 - Studentenes læringsmiljø og rettigheter.
 - Vitnemål.
 - Reglement. Reglementet skal fastsette studentenes rettigheter og plikter, og være utformet slik at det sikrer lik og upartisk behandling.
 - Klageinstans. Styret selv fastsetter regler for klagebehandling. Minst én student skal være medlem i klageinstansen.

Vurdering

Grunnlag for opptak

Det står i studieplanen at det, i tillegg til relevant utdanningsbakgrunn, kreves «minimum et år med hundre prosent relevant yrkespraksis etter endt videregående skole» for å tas opp til utdanningen. Dette har ikke fagskolen lov til å kreve og må derfor fjerne denne bestemmelsen.

System for kvalitetssikring

Tilbyder fikk sitt system for kvalitetssikring godkjent av NOKUT 28. august 2013, jf. NOKUTs sak 12/21.

I fagskoletilsynsforskriften stilles det tydeligere krav til systembeskrivelsen, og til at tilbyder skal sette mål for kvaliteten i utdanningen. Systembeskrivelsen fremstår som mangelfull.

Det skal fremgå av systembeskrivelsen hvordan kvantitative mål og indikatorer fastsettes. Dette fremgår ikke. Det må videre spesifiseres hvem som har ansvaret for gjennomføring og rapportering av alle de ulike evalueringene.

Organisasjon og ledelse

Styrets ansvar for fagskoleutdanningen fremgår ikke klart av styrevedtektene. I henhold til fagskoletilsynsforskriften, må styrets vedtekter eksplisitt vise hvilket ansvar styret har for fagskoleutdanningen. Se NOKUTs *veiledning til tilbydere av fagskoleutdanning* for hvilket ansvar styret har for fagskoleutdanning. Styrevedtektene må oppdateres i tråd med denne.

Det bør tydeliggjøres at det er representanter for de ansatte og studentene som har møte-, tale- og forslagsrett i styret. Det kan eventuelt presiseres at dette gjelder i saker som har betydning for gjennomføringen av godkjent fagskoleutdanning. Det må fremgå av styrevedtektene hvordan disse representantene velges.

Studentenes læringsmiljø og rettigheter

Søknaden dokumenterer på en tilfredsstillende måte hvem som har ansvar for de oppgaver som er beskrevet i fagskoleloven § 4, og som påvirker studentenes rettigheter. Det kommer imidlertid tydelig frem av styrevedtektene at styret har det overordnede ansvaret for studentenes læringsmiljø.

Vitnemål

Tilbyders mal for vitnemål inneholder nødvendig informasjon. Det må fremgå at læringsutbyttebeskrivelsen bygger på (riktig nivå i) NKR, ikke EQF. Vi minner om at det er to nivåer for fagskole i NKRs nivå 5: fagskole 1 og fagskole 2 / 5.1 og 5.2.

Reglement

Opptaksreglementet synes utarbeidet av Rådet for fylkeskommunale fagskole, Nasjonalt utvalg for tekniske fagskoler og Nasjonalt utvalg for fagskoleutdanning i helse- og sosialfag. Opptaksreglementet er en generell mal, og har ikke blitt tilpasset Fagskolen Telemark og deres utdanninger. Av dette følger at informasjon og krav ikke er tilstrekkelig konkrete. Tilbyder må utforme opptaksreglementet så det er tilpasset egen virksomhet..

Det må fremgå at det er klageadgang på vedtak om annullering av eksamen som følge av fusk. Det må fremgå hva slags støtte studenten kan få ved klage på disiplinære sanksjoner.

Dersom fravær og «mangelfull oppfølging av arbeidskrav» får konsekvenser for studenten, må det fremgå tydelig hva den kritiske grenseverdien er. For eksempel, dersom studenten ikke får gå opp til eksamen (konsekvensen) dersom den har mer enn 15 % fravær (grenseverdien), må dette stå eksplisitt.

Det står i reglementet at læringsutbyttebeskrivelsene for emnene skal fremgå av vitnemålet, men utdanningens overordnede læringsutbyttebeskrivelse nevnes ikke. Teksten her burde samsvare med vitnemålsmalen, og det er kun det overordnede læringsutbyttet som behøver å fremgå av vitnemålet.

Klageinstans

I fagskoletilsynsforordningen stilles det krav om at det skal være en studentrepresentant med personlig vara i klageinstansen. Hos tilbyder er en særskilt klagenemnd klageinstans. Det fremgår tydelig at det er en studentrepresentant med personlig vara i klagenemnden. Det fremgår videre at disse velges av studentrådet ved fagskolen.

Det fremgår av dokumentet om klagebehandling at studentrepresentanten har «full stemmerett i spørsmål som dreier seg om oppnevning av leder for klagenemnden.» Denne setningen gir det uheldige inntrykk av at studentrepresentanten kun har innvirkning på valget av leder for nemnden. Dette skal ikke være tilfellet. Studentrepresentanten i klagenemnden skal ha stemmerett i alle klagesaker.

Det fremgår av dokumentet om klagebehandling at klager på bortvisning, utvisning og utestenging må fremsette senest 14 dager etter vedtaket er gjort kjent for studenten. Klagefristen skal ikke være mindre enn tre uker. Denne bestemmelsen må derfor endres.

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravene ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må oppfylle gjeldende bestemmelser ved å rette opp i feil og mangler i de grunnleggende forutsetningene for å tilby fagskoleutdanning.

3 Sakkyndig vurdering av utdanningen

Teksten i dette kapitlet er de sakkyndiges vurdering. Der det forekommer «vi», er det et uttrykk for de sakkyndige. Paragrafene i parentes i overskriftene henviser til tilsvarende paragrafer i fagskoletilsynsforskriften. Teksten i boksene er fra fagskoletilsynsforskriften.

3.0 Oppsummering

Tilbyder har en studieplan som på en god måte beskriver hvordan studiet er tenkt gjennomført, men det mangler beskrivelser de konkrete arbeidsformene og læringsaktivitetene for de enkelte emnene. Våre øvrige kommentarer er knyttet til samarbeid med yrkesfeltet, praksisavtaler og manglende tabell over undervisningspersonellet. Nye krav til læringsutbyttebeskrivelser gjør at vi oppfordrer tilbyder til å arbeide videre med disse slik at de blir mer i tråd med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

3.1 Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1)

3.1.1 Samarbeid med yrkesfeltet

(2) Tilbyder skal samarbeide med aktører i yrkesfeltet og delta i faglige nettverk som sikrer at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet.

Vurdering

Tilbyder har lagt ved partnerskapsavtaler med 6 aktører. Denne avtalen gjelder utplassering av studenter, hospitering og studiebesøk. Det er ikke beskrevet noe om møtepunkter mellom tilbyder og disse aktørene, bare at det gjelder utplassering, hospitering og studiebesøk.

I NOKUTs veiledninger vektlegges betydningen av samarbeidet med yrkesfeltet. Tilbyder er bedt å beskrive hva det samarbeides om, og hva samarbeidet har resultert i. Vi kan ikke finne noen beskrivelse av dette i søknaden.

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må beskrive samarbeidet med yrkesfeltet, både hva det samarbeides om og resultatet.

3.1.2 Praksisavtaler

(4) For utdanninger med praksis skal det foreligge avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

Vurdering

Tilbyder har som nevnt i punktet over, partnerskapsavtaler med seks praksisinstitusjoner. Partnerskapsavtalene omfatter samarbeid om utplassering av studenter, og vi kan derfor anse de som intensjonsavtaler om mulige praksisplasser.

I vedlegg 1, Praksishefte, gir tilbyder informasjon om innholdet i praksisperioden. I praksishefte beskriver tilbyder krav til praksisveileders kompetanse og oppgaver. Det skal tilbys minimum 10 timers veiledning i perioden. Praksisheftet inneholder informasjon som NOKUT krever at er med i en avtale, men det er ikke lagt ved noen praksisavtale.

NOKUT krever som et minimum at en mal for praksisavtale vedlegges søknaden. Praksisavtalen skal sannsynliggjøre at praksis er gjennomførbart, og at aktiviteten utenfor skolen er tilstrekkelig kvalitetssikret. Tilbyder må legge ved en mal for praksisavtaler som viser deres krav til praksisplassene på en oversiktlig måte for lederne på praksisplassen. Detaljert informasjon om hva en praksisavtale skal inneholde finnes i NOKUTs veiledning til fagskoletilsynsforskriften.

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må legge ved en tilfredsstillende mal for praksisavtale.

3.1.3 Arbeidsmengde for studentene

(6) Det totale antall arbeidstimer for studentene skal normalt være mellom 1500-1800 timer per år.

Vurdering

Tilbyder har i studieplanen lagt ved et skjema på s. 8 som viser antall fagskolepoeng og tidsbruk knyttet til hvert enkelt emne. Den totale tidsbruken er satt til 1520 timer, og den tilsvarer 60 fagskolepoeng. Dette er innenfor NOKUTs krav. Det blir også gjort rede for hvor mange timer det beregnes til lærerstyrte aktiviteter og selvstudium/gruppearbeid. Denne fordelingen vurderes som god.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.2 Læringsutbytte (§ 3-2)¹

Utdanningen skal gi ett samlet læringsutbytte som er relevant for yrkesfeltet. Læringsutbyttet skal beskrive kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som studentene oppnår etter fullført utdanning, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.

3.2.1 Vurdering

Læringsutbyttebeskrivelsene er godt beskrevet i studieplanen, både som overordnede beskrivelser for hele utdanningen, og som konkretiserte læringsutbyttebeskrivelser under hvert emne. De er oversiktlige satt opp og inndelt i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Vi mener læringsutbyttet er relevant for yrkesfeltet og realistisk i forhold til innholdet i studiet.

¹ NOKUT gjennomfører i 2014 et forsøk der et sakkyndigpanel vurderer om læringsutbyttebeskrivelsen (LUB) i den aktuelle søknaden er utformet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), og konkluderer med om søknaden er egnet for videre sakkyndig behandling. Panelet har imidlertid ikke vært involvert i forbindelse med denne søknaden.

Det er beskrevet læringsutbytte for hovedprosjekt og praksis på samme måte som i de andre emnene.

Læringsutbyttebeskrivelsene er i tråd med den nasjonale planen og er i hovedsak tydelige. Generelt kan en si at tilbyder bør være bevisst på bruken av ord som for eksempel ordet «god» og «grunnleggende», da de er relative og lite målbare begrep, og ikke avgjørende for nivåplasseringen.

Læringsutbyttebeskrivelsene ligger på tertiært nivå og er satt opp i tråd med kravene i det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket, men også her kan tilbyder være oppmerksom på bruken av ord i forhold til nivå. Dette gjelder for eksempel «ha kunnskap om» som hører til nivå 5 som fagskole 1 er, i stedet for «kjennskap» som hører til på lavere nivå.

Kravene til beskrivelse av læringsutbytte har endret seg og vil bli oppdaterte også i den nasjonale planen. Vi oppfordrer derfor tilbyder til å videreutvikle sine læringsutbyttebeskrivelser i tråd med de endringene som kommer. Vi anbefaler tilbyder å delta på NOKUT sine kurs for å sørge for at læringsutbyttebeskrivelsene blir mer i samsvar med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.3 Utdanningens innhold og oppbygning (§3-3)

3.3.1 Utdanningens navn

(1) Utdanningens navn skal være dekkende for innholdet og det læringsutbyttet utdanningen gir.

Vurdering

Navnet på utdanningen det søkes godkjenning for er «Psykisk helsearbeid og rusarbeid.» Dette er det samme som navnet i den nasjonale planen og er dekkende for innholdet i utdanningen og det læringsutbytte utdanningen gir.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.3.2 Utdanningens innhold

(2) Utdanningens innhold skal være egnet for å nå læringsutbyttet.

Vurdering

Utdanningstilbudets innhold beskrives greit i studieplanen og er systematisk satt opp under hovedpunkter i hvert emne.

Det er beskrevet læringsutbytte for utdanningen som helhet i tråd med den nasjonale planen. Likedan er det i hvert enkelt emne listet opp forventet læringsutbytte fordelt i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Dette er også gjort for hovedprosjekt og praksis.

Det er beskrevet arbeidsmetoder som skal fokusere på at studentene er i en prosess både i forhold til faglig kunnskap og i grupper. Det benyttes mappe som arbeidsmetode og en vil legge vekt på deltakeraktive metoder.

Det faglige innholdet i planen gjenspeiler det forventede læringsutbyttet som er satt for utdanningen. Både læringsutbytte og innhold er tydelig formulert.

Innholdet gjenkjennes i beskrivelsene av læringsutbytte og det er samsvar mellom det tilbyder skriver som bakgrunn for studiet og læringsutbyttet. Vi mener at innholdet i de ulike emnene er egnet for å lede frem til læringsutbyttet. Psykisk helsearbeid og rusarbeid er omtalt som en helhet og ikke hver for seg. Dette mener vi er i tråd med behovet for kompetanse når det gjelder sammensatte lidelser.

Arbeidsformene krever studentaktivitet og vi synes det er bra at tilbyder har en bevissthet om dette.

Vi mener utdanningen dekker de relevante emnene og at det er sannsynlig at studentene kan nå læringsutbytte gjennom den planen tilbyder presenterer.

Litteraturen som er satt opp i hvert emne er aktuell og dekkende for det studentene skal lære.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.3.3 Utdanningens emner

(3) De ulike emnene skal til sammen bidra til at studentene oppnår utdanningens totale læringsutbytte.
--

Vurdering

Emnene er systematisk satt opp med læringsutbytte først, deretter sentrale tema med hovedpunkter og underpunkter. Etter dette får studenten oversikt over litteratur for dette emnet, samt mappekav og vurdering.

I studieplanen er læringsutbyttet for hvert emne beskrevet oversiktlig og tydelig, og samlet sett mener vi læringsutbyttet fører fram til det samlede læringsutbyttet for utdanningen. Alle emnene har delt inn læringsutbyttet i de tre kategoriene kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Vi kan ikke se at tilbyder beskriver eller begrunner sammenhengen mellom det overordnede læringsutbyttet og læringsutbyttet for hvert emne, eller hvordan emnene henger sammen. Imidlertid ser vi at emnene bygger på en naturlig progresjon med tanke på innholdet. Det virker sannsynlig at studentene vil oppnå læringsutbyttet for utdanningen ved hjelp av de oppgitte emnene.

Vi mener, også med bakgrunn i NOKUTs krav, at studieplanen vil bli bedre om tilbyder beskriver og begrunner sammenhengen mellom emnene og vise hvordan emnene henger sammen med det overordnede læringsutbyttet.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør vise hvordan emnene henger sammen og beskrive og begrunne sammenhengen mellom emnene.

3.3.4 Studieplanen

(4) Studieplanen skal tydelig vise utdanningens innhold og oppbygning.

Vurdering

Utdanningstilbudet presenteres i en egen studieplan.

Navnet, «Psykisk helsearbeid og rusarbeid» brukes konsekvent i fagplanen (se ellers kriterium 3.3.1 hvor det er vurdert).

Læringsutbyttet for studiet er beskrevet både for studiet under ett, og under hver av de fem emnene. De utdypes i studieplanen og er delt opp i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse (se ellers kriterium 3.2.1 og 3.3.2). Læringsutbyttebeskrivelsene er tydelige og oversiktlige for studentene, både for studiet som helhet og for hvert emne. Se vurderingene under disse kriteriene.

Studiet tilbys som et deltidsstudium over to år og som et heltidsstudium over et år. Hvert av emnene angis med fagskolepoeng, 60 til sammen. Det er beskrevet forventet bruk av antall timer på studiet som helhet, 1520 timer totalt. Det er også beskrevet hvor mange timer som er satt av til lærerstyrt undervisning eller til selvstudie/gruppearbeid, 582 timer. Antall uker på hvert emne er også nevnt. Det gis en time muntlig veiledning til hvert mappekrav.

Studiet er inndelt i fem emner. Læringsutbyttebeskrivelser og faglig innhold er oversiktlig beskrevet med både læringsutbytte, sentrale tema, litteratur, mappekrav og vurdering knyttet til hvert emne, også praksis (se vurdering under pkt. 3.3.2 og 3.3.3) Det er ikke beskrevet arbeidsformer eller læringsaktivitet i detalj for hvert emne. Dette er kun gjort generelt. Tilbyder må i studieplanen beskrive de konkrete arbeidsformene og læringsaktivitetene for hvert enkelt emne.

Vi kan ikke finne noen beskrivelse av den indre sammenhengen i utdanningen, Det fremgår imidlertid tydelig for oss at læringsutbytte for emnene vil føre til at det overordnede læringsutbyttet oppnås. For at dette skal være tydelig også for studentene, bør tilbyder beskrive sammenhengen mellom emnene og det overordnede læringsutbyttet for utdanningen. Studiet bygger på et helhetlig menneskesyn der sentrale verdier er likeverd, respekt, nestekjærlighet, lojalitet og ansvarlighet. Den er tverrfaglig og har et brukerperspektiv.

Ansvar for egen læring er sentralt for studiet. Arbeidsformene skal fremme og legge til rette for studentens refleksjon, analytisk evne og ferdigheter. Det vil bli brukt forskjellige former for klasseromsundervisning, teknisk programvare og e-læringsplattformen som brukes er Fronter. Undervisningen vil systematiseres etter mappekravene. Det legges opp til metoder der studentene er aktive, og det oppfordres til å organisere egne kollokviegrupper. Undervisningsformene er klasseromsundervisning, mapper, problembaserte diskusjoner, demonstrasjoner og øvelser, blant annet rollespill, veiledning, prosjektarbeid, selvstudier, studiebesøk og refleksjonsnotat.

Litteraturen er delt inn i hver emne og beskrives der.

Bruk av læringsplattformen Fronter er oversiktlig og godt beskrevet.

Praksis er godt beskrevet, og utdypet i en egen studieplan. Det er et par steder hvor psykisk helse er utelatt, og det bare står rus. Dette er sikkert en forglemmelse, men tilbyder bør rette det opp.

Vurderingsformene er bra beskrevet i utdanningsplanen. Mappevurdering gjøres bra rede for. Det brukes karakterer fra A-F. Studentens praksis vil bli vurdert som bestått/ ikke bestått.

Studieplanen er logisk bygget opp med en innledende del med generell informasjon om studiet, deretter beskrivelse av opptakskrav og læringsutbytte generelt. Så kommer arbeidsmetoder og vurderingsformer. Tilslutt beskrives det faglige innholdet i utdanningen. Det er en fagplan som på en god måte beskriver tilbyders måte å gjennomføre studiet på. Det er bra at innholdet ligger nært opp til den nasjonale planen. Det kommer tydelig frem hva studentene vil få av opplæring og hvordan studiet er lagt opp.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må i studieplanen beskrive de konkrete arbeidsformene og læringsaktivitetene for hvert enkelt emne.

Tilbyder bør rette opp i studieplanen, slik at det konsekvent står psykisk helsearbeid og rusarbeid.

3.4 Undervisningsformer og læringsaktiviteter (§ 3-4)

3.4.1 Undervisningsformer og læringsaktiviteter

(2) Undervisningsformer og læringsaktiviteter, herunder eventuell praksis, skal være tilpasset læringsutbyttet som skal oppnås.

Vurdering

Tilbyder har i tillegg til det som står i studieplanen, beskrevet innholdet i praksis i et eget praksishefte. Her vises det hva læringsutbytte er, sentrale tema for praksisperioden og arbeidskrav. Perioden vurderes som godkjent / ikke godkjent. Veiledningsgrunnlaget kommer tydelig frem og det er oversiktlig hva som kreves av studentene før og under praksis. Det kommer også tydelig frem hvilket ansvar praksisveileder har. Arbeidsmetode, bl.a. med egen logg er utfyllende beskrevet med en mal som ligger ved. Praksis som undervisningsform vurderes som godt beskrevet og det. Hovedprosjektet er også beskrevet her.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.5 Fagmiljøet tilknyttet utdanningen (§ 3-5)

3.5.1 Undervisningspersonalets sammensetning og kompetanse

(1) Undervisningspersonalets sammensetning og samlede kompetanse skal være tilpasset utdanningen slik den er beskrevet i studieplanen. Undervisningspersonalet må samlet ha følgende kompetanse:

- a) Formell utdanning minst på samme nivå som det undervises i, innen det aktuelle fagområdet eller nærliggende fagområder. For nye fagområder der det ennå ikke tilbys tertiær utdanning, kan langvarig yrkespraksis erstatte formell utdanning.

- b) Pedagogisk kompetanse relevant for utdanningen. Minst én person skal ha formell pedagogisk utdanning og erfaring, og et særlig ansvar for utdanningens pedagogiske opplegg.
- c) Digital kompetanse relevant for utdanningen.
- d) Relevant og oppdatert yrkeserfaring.

Vurdering

I følge tilbyders vedlegg om krav til undervisningspersonell er det beskrevet krav til faglig ansvarlig, faglærer, studieveileder og øvrig undervisningspersonell. Kravene er innenfor de krav som NOKUT har satt når det gjelder krav til formell utdanning, pedagogisk utdanning og digital kompetanse, samt relevant arbeidserfaring. Utdanningen skal ivareta to fagområder, psykisk helsearbeid og rusarbeid, og vi mener det er viktig at begge disse fagområdene blir representert i løpet av utdanningen. Da tilbyder ikke har lagt ved tabell over undervisningspersonellets sammensetning og kompetanse er det vanskelig å vurdere hvorvidt den samlede kompetansen er tilstrekkelig eller om undervisningspersonellet er stort og stabilt nok.

Tilbyder må vise fram en tabell for undervisningspersonell tilknyttet utdanningen.

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må legge fram tabell over undervisningspersonell.

3.5.2 Praksisveiledere

(2) For utdanninger med praksis skal eksterne praksisveiledere ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.

Vurdering

I vedlegg 4, Krav til undervisningspersonell beskrives både tilbyders og praksisveilederes ansvar for å henholdsvis gi og sette seg inn i skolens mål i praksis. Praksisveileder skal gjøre seg kjent med skolens overordnede mål og studentens praksismål. De skal bidra til å tilrettelegge relevante lærings situasjoner i tråd med målene, og så langt som mulig følge studenten i samhandling med bruker. De skal ukentlig gi tilbakemelding på studentens logg, og delta på halvtid- og sluttevaluering.

Det beskrives en plan for utveksling av informasjon i løpet av praksisperioden. Denne oversikten vurderes som god.

I vedlegg 1, Praksishefte, beskriver tilbyder at praksisveiledere skal ha:

- «1. Samme eller tilsvarende fagutdanning som studenten er i gang med, eventuelt relevant videreutdanning.
2. Relevant yrkeserfaring relatert til psykisk helsearbeid.»

I tillegg beskrives praksisveilederes oppgaver underveis i praksisperioden.

Disse kravene er tilfredsstillende. Tilbyder sender informasjon til praksisveileder 3 uker før oppstart, så de kan gjøre seg kjent med det overnevnte. Tilbyder må åpne for at yrkesgrupper med høyere utdanning enn studenten også kan være veileder. Under punkt to må tilbyder også åpne for relevant erfaring innen rus.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- åpne for at veileder med høyere utdanning enn studenten kan være veileder
- åpne for relevant erfaring innenfor rusarbeid hos veilederen

3.5.3 Faglig ansvarlig

(4) Utdanningen skal ha en faglig ansvarlig med formell faglig kompetanse. Faglig ansvarliges oppgave er å sikre at studentene gjennomfører utdanningen som beskrevet i planen og oppnår læringsutbyttet. Faglig ansvarlig må være tilsatt hos tilbyder i minimum 50 prosent stilling.

Vurdering

I vedlegg til studieplanen kommer det fram at fagansvarlig skal ha helsefaglig utdanning som sykepleier eller vernepleier, med videreutdanning innen fagfeltet, samt praktisk pedagogisk utdanning. Fagansvarlig skal også sikre kontinuiteten i studiet og ha ansvar for framdriftsplaner, ansvar knyttet til praksis, være motivator, oppdatere studieplanen og drive markedsføring.

Vi mener at ut fra tilbyders vedlegg om krav til undervisningspersonell er faglig ansvarlig sine oppgaver, ansvar og kompetanse egnet og tilstrekkelig for å sikre at studentene får den utdanningen som er beskrevet.

Det ligger ikke ved tabell over undervisningspersonell tilknyttet studiet og det kommer derfor ikke fram hvor stor stilling faglig ansvarlig har. Dette mener vi må komme fram i følge NOKUT sine krav.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må legge ved tabell over undervisningspersonalet, der det også skal fremgå hvor stor stilling faglig ansvarlig har.

3.6 Konklusjon etter sakkyndig vurdering

Utdanningen anbefales ikke godkjent.

Tilbyder må:

- beskrive samarbeidet med yrkesfeltet, både hva det samarbeides om og resultatet
- legge ved en tilfredsstillende mal for praksisavtale
- beskrive de konkrete arbeidsformene og læringsaktivitetene for hvert enkelt emne
- åpne for at veileder med høyere utdanning enn studenten kan være veileder
- åpne for relevant erfaring innenfor rusarbeid hos veilederen
- legge ved tabell over undervisningspersonalet, der det også skal fremgå hvor stor stilling faglig ansvarlig har

Tilbyder bør:

- vise hvordan emnene henger sammen og beskrive og begrunne sammenhengen mellom emnene
- rette opp i studieplanen, slik at det konsekvent står psykisk helsearbeid og rusarbeid

4 Tilvarsrunde

NOKUT mottok 29. oktober 2014 tilbakemelding fra søkeren, på de sakkyndiges vurdering i utkast til tilsynsrapport.

Under presenterer vi søkerens tilbakemelding på den sakkyndige vurderingen, samt de sakkyndiges tilleggsvurdering av de opprinnelig underkjente kravene.

4.1 Søkerens tilbakemelding

Det vises til brev fra NOKUT datert 17.09.2014. Saken gjelder søknad om vesentlig endring i allerede godkjent utdanningstilbud. Endringen består i sammenslåing av to godkjente utdanningstilbud.

I utkastet til tilsynsrapport har sakkyndige anført en del mindre mangler ved søknaden. Vi oppfatter at disse er av en slik art at de ikke er omfattende. Vi har derfor korrigert planene for utdanningen i tråd med de anførsler de sakkyndige har gjort, og antar at sakkyndige kan vurdere disse endringene forut for endelig vedtak i saken.

1. GRUNNLEGGENDE FORUTSETNINGER FOR Å TILBY FAGSKOLEUTDANNING

Fagskolen Telemark har oppdatert styrende dokumenter i tråd med nye retningslinjer, slik det er anført fra NOKUT. Dette gjelder

- Systembeskrivelse for kvalitetssystemet
- Styrevedtekter
- Reglement

Vi vedlegger reviderte dokumenter, og gjør oppmerksom på at det er Telemark Fylkesting som må vedta nye styrevedtekter. Styret for Fagskolen Telemark fremmer et forslag til fylkestinget nå, for politisk behandling så snart det er mulig.

2. SAKKYNDIGES VURDERING AV SØKNADEN

(3.1.1) Samarbeid med yrkesfeltet

Det er medtatt et kapittel 4 i studieplanen som beskriver Fagskolen Telemark sitt generelle samarbeid med yrkesfeltet.

(3.1.2) Praksisavtaler

Det er medtatt et vedlegg 2 med mal for praksisavtaler.

(3.3.4) Studieplanen

I emnebeskrivelsene er det innført et eget avsnitt som beskriver sammenhenger og læringsaktiviteter.

(3.5.1) Undervisningspersonalets sammensetning og kompetanse

Tabell over undervisningspersonell er vedlagt dette tilsvaret.

(3.5.2) Praksisveiledere

I vedlegg 1, «Praksishefte», er krav til kompetanse hos praksisveileder endret slik at veileder med høyere utdanning kan være veileder, og for relevant erfaring innen rusarbeid.

I tillegg er det gjort endringer som vi mener også tilfredsstillende «bør»-punktene i rapporten.

Vi håper med dette å ha gjort nødvendige korrigeringer i samsvar med de anførsler som er gjort både når det gjelder de grunnleggende forutsetningene for å tilby fagskoleutdanning, og de som knytter seg spesifikt til den aktuelle utdanningen.

For styret for Fagskolen Telemark

Jørund A. Ruud (Sign)

Styreleder

Vedlegg:

- Studieplan med mindre endringer
- Tabell over ansatte med tilknytning til utdanningen
- Mal for vitnemål
- Revidert reglement, vedtatt i styremøte 24.09.2014
- Utkast til reviderte vedtekter, vedtatt som anbefalt forslag til Telemark fylkesting i styremøte 24.10.2014
- Systembeskrivelse for kvalitetsikringssystemet ved Fagskolen Telemark

4.2 Sakkyndig tilleggsvurdering

Tilbyder har rettet opp i alle må-punktene. Det er skrevet et kapittel i studieplanen som beskriver samarbeidet med yrkesfeltet. Det er beskrevet både hva det samarbeides om, og noen av resultatene. Det er også lagt ved en praksisavtale. Under hvert emne kommer det nå både den indre sammenhengene mellom emnene frem, og hvilke arbeidsformer og læringsaktiviteter det skal brukes. Dette er oversiktlig og godt beskrevet.

Det er åpnet for at veileder i praksis har høyere utdanning enn studenten, og det er inkludert relevant praksis fra rusarbeid. Vi ser også at skrivefeil er rettet opp.

Tilbyder har lagt ved en tabell over undervisningspersonale som viser at begge fagområdene er representert i undervisningen, og den samlede kompetansen virker tilstrekkelig for utdanningen. Her kommer det også fram at fagansvarlig har 100 % stilling hos tilbyder.

Vi mener derfor at tilbyder har oppfylt alle kravene på en tilfredsstillende måte.

4.1 Endelig konklusjon fra sakkyndig komité

Utdanningen anbefales godkjent.

4.1 NOKUTs tilleggsvurdering

Opptak

Tilbyder har fjernet kravet om «minimum et år med hundre prosent relevant yrkespraksis etter endt videregående skole».

Systembeskrivelse

Det fremgår av systembeskrivelsen, *5.8.7 kvantitativ informasjon om utdanningstilbudet*, at måloppnåelse og «målindikatorers relevans» skal vurderes hvert år i forbindelse med styrets behandling av «rektors rapport om kvalitet i utdanningen». Vi antar at det i dette ligger at kvantitative mål og indikatorer fastsettes. Dette bør dog tydeliggjøres, da det nå virker som om det kun er snakk om å vurdere det eksisterende, og ikke eventuell endring eller fastsetting av nye. Det er for øvrig forskjell på mål og måloppnåelse.

Styrevedtektene

Tilbyder har tydeliggjort styrets ansvar for fagskoleutdanningen, at representanter for de ansatte og studentene sitter i styret og hvordan de velges.

Vitnemål

I det oppdaterte vitnemålet er det rettet opp at nivået viser til NKR og ikke EQF. Imidlertid har vitnemålet nå en stor mangel, i det at utdanningens læringsutbyttebeskrivelse nå mangler. Det som står som «overordnet læringsutbytte» er formålet med utdanningen. Vi antar at innholdet på side 4 har falt ut, og at det vil igjen føres på det endelige vitnemålet.

Reglement

Tilbyder har rettet opp de forholdene som ble påpekt.

Klageinstans

Av reglementets kapittel 8 (klagebehandling), § 8.9, fremgår det at tilbyder har endret bestemmelsen om at klager på bortvisning, utvisning og utestenging må fremsette senest 14 dager. Dette er nå korrigert til tre uker.

Det fremgår også, av § 8.5, at tilbyder ikke har endret på formuleringen om at «[s]tudentrepresentanten i styret har full stemmerett i spørsmål som dreier seg om oppnevning av leder for klagenemden.» Vi var kanskje ikke tydelige på det i den innledende vurderingen, men dette må

endres. Det må fremgå tydelig at studenten har stemmerett i alle klagesaker, ikke kun i oppnevningen av komiteens leder. Vi forventer at tilbyder retter opp dette.

4.1 Endelig konklusjon fra NOKUT

Tilbyder har i stor grad rettet opp de forholdene vi påpekte i den innledende vurderingen. Vi ser imidlertid at det fortsatt er forhold som må utbedres, og dette må tilbyder gjøre. Vi vil vurdere dette ved neste søknad fra tilbyder, og vil ikke la det komme i veien for godkjenning av den omsøkte vesentlige endringen.

5 Vedtak

Vedtak

NOKUT, ved direktøren, anser de faglige kravene for godkjenning av de faglige endringene, og navneendringen fra miljøarbeid innen rus til psykisk helsearbeid og rusarbeid, ved Fagskolen Telemark, som oppfylt. NOKUT har derfor vedtatt å godkjenne søknaden.

Vedtaket gjelder utdanningen som er beskrevet i søknaden av 15. mai 2014 og i tilsynsrapporten.

Vedtaket er fattet med hjemmel i

- lov om fagskoleutdanning § 2
- forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 5-1 (1) (heretter NOKUT-forskriften)

6 Dokumentasjon

Rapporten er skrevet på bakgrunn av

- søknad datert 15. mai 2014, NOKUTs saksnummer 14/281-01
- tilsvar datert 29. oktober 2014, NOKUTs saksnummer 14/281-8

Vedlegg 1:

Sakkyndig komité

Kravene til sakkyndige står oppført i fagskoletilsynsforskriften kapittel 2. De sakkyndige skal vurdere om søker oppfyller kravene for godkjenning av fagskoleutdanning, jf. fagskoletilsynsforskriften kapittel 3.

Den sakkyndige komité har bestått av følgende medlemmer:

- **Sykepleier, Hanne Ekroll, Ullevaal universitetssykehus**
Hanne Ekroll er utdannet sykepleier (1999) og homeopat (2005), og har bred erfaring fra helse- og omsorgssektoren. Hun har blant annet jobbet på A-senteret i Oslo, som har både poliklinisk og døgntilbud for mennesker med rusrelatert problematikk. Her har Ekroll jobbet både med behandling, som koordinator for de sykepleiefaglige tjenestene, og som inntakskonsulent, ansvarlig for vurdering av søknader om behandlingstilbud. I tillegg holdt hun kurs for klientene om avhengighet. Ekroll har også jobbet som avdelingsleder på Abildsø Bo- og rehabiliteringssenter, der hun var ansvarlig for all virksomhet på avdelingen, inkludert slike ting som ansettelser og veiledning av helsefagarbeidere. Siden 2011 har hun jobbet på akutt psykiatrisk avdeling på Ullevaal universitetssykehus.
- **Avdelingsleder Birgitte Bjørngaard, Lukas fagskole og kurscenter**
Birgitte Bjørngaard er utdannet sykepleier (1986) med videreutdanning i stomisykepleie (2000). Hun har praktisk pedagogisk seminar (1990) og studier i Kultur og helse (2004). Etter å ha jobbet som sykepleier i 15 år har hun fått bred erfaring fra helse- og omsorgssektoren. I 2001 begynte hun å jobbe som faglærer i rehabilitering ved Lukas videregående skole. Fra 2004 har hun vært avdelingsleder ved Lukas Fagskole og kurscenter. Dette arbeidet har gitt henne god innsikt i planene for utdanningstilbudene Miljøarbeid innen rus og Psykisk helsearbeid. I tillegg har Bjørngaard undervist i tverrfaglig samarbeid på Høgskolen i Sør-Trøndelag.

Sakkyndige skal ikke ha oppgaver ved fagskolen eller ha andre tilknytninger til tilbyder som kan medføre inhabilitet. De sakkyndige har erklært at de ikke er inhabile i saken.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, og hadde ingen merknader.